

Gözlükçülük hakkında kanun lâiyhası ve Sıhhat ve içtimai muavenet, Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/12)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Dairesi Müdürlüğü

Saya: 6/1533

30 - III - 1939

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Gözlükçülük hakkında Sıhhat ve içtimai muavenet vekilliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetine 25 - III - 1939 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Gözlükçülük hakkında kanun lâiyhasının mucib sebepleri

Yurdumuz dahilinde gözlükçülük yapmak, yani numaralı (mihraklı) gözlük camı satmak ve bunun için bir ticarethane açmak ve gözlükçü unvanını kullanmak kanunî hiç bir kayid ve şarta tâbi değildir.

Göz gibi nazik bir görme uzvu önüne gelişi güzel lâalettayin takılan gözlüklerin; bu uzvun fizyolojik vazifesi üzerine olan muzur tesirlerinden başka diğer bir takım rahatsızlıklara ve göz bozukluklarına da sebebiyet vereceği malûmdur.

Gözlük tabib tarafından yazılan reçeteye göre gözlükçü tarafından fennî bir şekilde tertib olunur. Binaenaleyh gözlükçülük anlayış ve bilgiye istinad eden fennî bir sanattır.

Gözlükçünün gözlük camlarını ve bunların muhtelif cinslerini, hassalarını, ziyaî vasıflarını, gözlük tertibini ve dolayısıyla gözü ve gözün az çok fizyolojik vazifelerini bilmesi iktiza eder ve bu da orta derecede bir tahsilden başka ayrıca bu hususta bir çalışmaya, öğrenme devresine veya kurs görmeye vabestedir.

Hali hazırda yurd dahilinde mevcut gözlükçü unvanını takınan ve bir ticarethanesi bulunanlar fennî hususta her hangi bir kanunî müeyyedeğe tâbi olmayıp mesuliyet altında değiller. Sinni, tahsil derecesi, bilgisi bu sanata evlerişli ve müsaide olsun olmasın her hangi bir kimse bir gözlükçü yanında küçük bir çıraklık devresi geçirdikten sonra veya buna hacet görmeden bu işe tevessül etmekte ve tabib reçetesine göre doğru, yanlış gözlük satmakta olduğu gibi göz muayenesine aid bazı âletleri de kullanarak tabib reçetesi olmadan gözlük verebilmektedir. Bu da vatandaşların göz hıfzıssıhha kaidelerine tamamen muhalif bir keyfiyettir.

Gözlük satışındaki yolsuzluklara mâni olmak ve yalnız ehil kimselere müsaade etmek suretile bu sanata kendi fennî çevresi dahilinde lâiyk olduğu nevkii vermek için diğer bir çok memleketlerde olduğu gibi gözlükçülük kanunu lâiyhası tanzimine zaruret hâsil olmuştur:

Madde 1 : Gözlükçünün sanatını yapabilmesi için : gözlük camlarını, cinslerinin evsafını, göz ve gözün fizyolojik vazifelerini bilmesi ve ayrıca gözlükçülük için fennî bir şekilde çalışması iktiza ettiğine nazaran; gözlükçü olabilecek kimselerin enaz orta tahsili bitirmiş ve bu tahsil için geçecek zamana ve çıraklık devresine göre de hiç olmazsa 25 yaşını ikmal etmiş olması lâzımdır.

Bundan başka diğer mümasili sanatlarda olduğu gibi bunun da yalnız Türklere hasrı ve ayrıca bir ruhsatnameyi haiz bulunması muvafık görülmüştür.

Madde 2 : Gözlükçülük ruhsatnamesini haiz olabilmesi için bir kimsenin sırf gözlükçülük için

açılan kurslardan birine muntazaman devam etmesi ve imtihanında muvaffak olması icabeder. Bu kursların mahalli, müddeti, programları ile diğer şartlarının tayin ve ilânı Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâletine bırakılmıştır. Bu hususlar görülecek idarî ve fennî zaruretlere göre tayin edilecektir.

Madde 3 : Gözlükçü yanında en aşağı dört sene müddetle çalışanlarla ecnebi memleketlerden alınmış ruhsatnameleri bulunanların gözlükçülük meslekinde edindikleri bilgi ve görgüleri ve bu husustaki hakları gözetilerek, kursa tâbi olmadan yalnız imtihanla ruhsatname alabilmeleri temin olunmuştur.

Madde 4 : Gözlükçü ruhsatnamesine ehliyet imtihanlarında muvaffak olamayanlara: büsbütün mağdur olmamaları için altı aydan bir seneye kadar bir müddet zarfında ve bir defaya mahsus olmak üzere tekrar ehliyet imtihanına girebilmek hakkı verilmiştir. Bu kurs ve imtihanın müteaddid defalar daha tekrarı Devlet müesseselerini ve makamlarını kabiliyeti olmayan bir takım kimselerin lüzumsuz müracaatlarla işgalden kurtarmak maksadile muvafık görülmemiştir. Esasen bütün mekteplerde nihayet iki imtihanla iktifa edilmektedir.

Madde 5 : Bazı göz mutahassısı tabiblerin de gözlükçülük yapabilmeleri imkân dahiline alınmıştır. Yalnız gözlükçülük yaptıkları müddet zarfında tababet sanatını icra etmeleri muvafık görülmemiştir. Esasen bir tabibin hem hastaları muayene ve hem de doğrudan doğruya ilaçlarını ihzar etmesi prensib itibarile kabul edilmemiş olduğundan burada hem reçeteyi vermesi ve hem de gözlükleri satması doğru sayılmamıştır.

Madde 6 : Gözlükçüler diledikleri yerlerde sanatlarını yapabilmeleri diğer tababet ve şubatı sanatları müntesibleri gibi; buldukları mahallin sıhhat dairelerinde kayıtlı bulunmaları sıhhi kontrol cihetinden lüzumlu görüldüğünden sanatlarını icra etmek isteyen gözlükçüler en geç bir hafta zarfında bir beyanname ile buldukları mahal sıhhat dairelerine müracaata v ticarethanelerinin nakli veya buldukları mahalli terkettikleri veya sanatı yapmaktan vazgeçtikleri takdirde yine bu makamlara yirmi dört saat evvel müracaatla haber vermeğe mecbur tutulmuşlardır.

Madde 7 : Gözlükçünün vazifesi yalnız tabib reçetesine göre gözlük tertib etmektir. Görme muayeneleri yapması ve bu işe yarayan aletleri buldurması salâhiyeti harici olduğundan menedilmiştir.

Yalnız gözlük ve gözlük camlarını muayene ve kontrol veya tamirine mahsus aletleri kullanabilmesi ve müşteri istediği takdirde reçetelerde yazılı camları çerçevelere takması; müşterinin gözüne en uygun şekilde tatbik edebilmesi meslekleri dahilinde olduğundan bu hususa salâhiyetleri olduğu tasrih edilmiştir.

Madde 8 : Gözlükçülerin aynı ticarethane dahilinde kendi nam ve hesablarına diğer bir ticaretle uğraşmaları gözlükçülük sanatlarını lâyikile ifa edebilmelerine mâni ve bir takım mahzurlara da sebebiyet verebileceğinden bu kabîl diğer ticaretlerle de uğraşmaları menedilmiştir.

Yalnız gözlükçünün başka bir ticaretle uğraşan bir şahsın mağazasının bir köşesinde bir mahal işgal etmesinin bir mahzuru olmadığı nazarı dikkate alındığı gibi gözlükçü ruhsatnamesini haiz eczane sahib veya mesul müdürlerinin birinin nezareti ve mesuliyeti altında olmak şartile eczanelerde gözlük satışı da mahzurdan arı olduğu cihetle müsaade edilmiştir. Bu suretle gözlükçülük için müstakillen dükkân kiralınması pahalıya mal olacağı bilinen yerlerde bu fazla masraftan içtinab edilmesi imkân dahiline girebileceği gibi memleketin bir çok yerlerinde esasen eczanelerde yapılan bu sanatın bu suretle devamı da kabîl olacaktır.

Madde 9 : Gözlükçülük hakkındaki kanunun ta namii tatbikını kontrole hadim olmak üzere gözlük ticarethaneleri Sıhhat ve içtimâî muavenet müfettişlerinin daimî teftişine tâbi tutulmuş ve bu teftişlerin usulile yapılabilmesi için de teftiş esnasında gözlükçü her türlü kolaylık göstermeğe ve müfettişin istediği malûmatı vermeğe mecbur tutulmuştur.

Madde 10 : Gözlükçülerin; eczacılar gibi; sıhhat makamınca yaprak adedi tasdikli bir defter tutmaları ve reçeteleri usulile kaydetmeleri; faaliyetlerinin daha muntazam seyri ve kontrolü hususunda faydalı görüldü; her hangi bir hata veya şikâyet vukuunda işin kolayca tahkiki de bu suretle temin edilmiş olacaktır.

Madde 11 : Gözlükçülerin hiç bir ehliyetnameye istinad etmeyen unvan veya haiz olmadıkları sıfatları takınmalarına; hakikatten uzak ilânlar yapılmalarına mâni olmak üzere yalnız gözlükçü veya fennî gözlükçü lâkabından başka bir unvan kullanmaları ve hakikate uymayan reklâmlarda bulunmaları yasak edilmiştir.

Madde 12 : En aşağı altı hafta devam edecek kurslarda ders veren mutahassısların aslî vazifesi haricinde olan bu işleri meccanen yapmaları bittabi talep edilemeyeceği düşünülerek fennî gözlükçü kurslarında gerek tedris ve gerekse imtihan esnasında avzif olunacak mutahassıslara ücret ve yevmiye verilmesi ve bunun takdirinin Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâletine bırakılması ve bunlarla beraber verilecek hareırahların Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâleti bütçesine konacak tahsisattan tesviyesi lüzumlu görülmüştür.

Madde 13 : 14 - 15 - 16 - 17 - Bu maddeler ce'âî hükümleri ihtiva etmekte olup bu hususta tababet ve şubeleri sanatları erbabına aid dereceler göz önüne alınarak cürüm ile ceza arasında adil bir nisbet olmasına dikkat ve itina edilmiştir.

Muvakkat madde ile şimdiye kadar mevcut ve bilfiil sanat yapan gözlükçülerin mükteseb haklarını gözetmek hususu temin edilmiştir. Filhakika kanunun neşri tarihinden evvel gözlükçülük yapanların mükteseb hakları tanınarak; 2 senedenberi gözlükçülük yaptıklarını isbat edenlerin kursa tâbi tutulmadan yalnız imtihanla ve 10 senedenberi gözlükçülük yaptıklarını isbat edenlerin ise imtihansız olarak ruhsatname alabilmeleri imkân dahiline konulmuş; ilk tahsillerini bitirmiş olmak şartile bunlardan orta mekteb şahadetnamesi aranmayacağı da ilâve edilmiştir.

Lâyihâ her suretle gerek halkın ve gerekse sanat yapan ve yapacak olanların hakikî menfaatleri ve memleketin ihtiyacı göz önüne alınarak tanzim edilmiş olduğundan kabul ve tatbiki halinde memleketimizde göz hıfzıssıhhası hususunda büyük faydalar temin edileceği kuvvetle ümid edilmektedir.

Sıhhat ve içtimâî muavenet encümeni mazbatası

T. B. M. M.

S. ve İ. M. Encümeni

Eesas No. 1/12

Karar No. 2

27 - IV - 1939

Yüksek Reisliğe

Gözlükçülük hakkında Sıhhat ve içtimâî muavenet vekilligince hazırlanıp Başvekâletin 30-III-1939 tarih ve 6/1533 sayılı tezkeresile gönderilen ve Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası mucib sebeblerile birlikte vekillik müsteşarı hazır olduğu halde okundu ve görüşüldü :

Hükümetin mucib sebepleri lâyihasında da görüldüğü üzere gözlükçülük namı altındaki ticarethanelerinde numaralı (Mihraklı) gözlük camı satanlar bu gün kanunî hiç bir kayid ve şarta tâbi bulunmamaktadırlar. Tababet ve şubati meslek ve sanatlarını icrada yurddaşın bu günkü tıbbî ve sıhhi bilgilerden ve fennin kıymetli keşiflerinden azamî derecede istifadesini temin edebilmek için sıhhi mesleklerle yardımcı sanatların da disiplin altına alınması zarureti görülmüş ve bu cümleden

olmak üzere dişçilik, ebelik, hastabakıcılık, sünnetçilik gibi meslek ve sanatları yapanların vazifeleri ve salâhiyet derecelerile mesuliyetlerini mucib olabilecek efal senelerce evvel tesbit edilmiş ve kanunî hükümlere bağlanmış bulunmaktadır. Numaralı (Mihraklı) gözlük camları göz gibi nazik bir uzvun fizyolojik vazifesi veya marazî halleri üzerinde kuvvetli bir tesir yaptığından gözlükçülük sanatını yapanların göz fizyolojisi, ve göz hıfzıssıhhasında, mihraklı camların cinsi, fizikî hassasları, ve ziyaî vasıflarile gözlük tertibi hususlarında az çok bilgili ve tababet meslekine yardımcı bir meslek sahibi olarak vatan-daşın bu kısım sıhhi ihtiyaçlarında faydalı hizmetler görebilecek vaziyete geçmeleri ehemmiyetle gözönünde bulundurulacak bir keyfi-

yettir. Bu bilgilere sahip olabilmek de lâyiha-
da tasrih edildiği veçhile orta derecede bir
tahsilden başka ayrıca bu hususta bir çalışma,
öğrenme devresini ikmale veya kurs görmeğe
vabestedir. Bunlar olmaksızın yalnız kısa bir
müddet çıraklık devresi geçirdikten sonra veya
buna da hacet görmeden tabib reçetesine göre
doğru, yanlış gözlük satmakta bulunanların ve
göz muayenesine aid bazı aletleri de kullana-
rak tabib reçetesi olmadan gözlük verenlerin
hareketleri göz hrızssıhha kaidelerine tama-
men muhalif bir keyfiyettir. Bu esbab dola-
yisile diğer bir çok memleketlerde olduğu gibi
memleketimizde de numarasz cam satanlar ile
toptan satıcılık veya komüsyoneculuk yapanlar
hariç tutularak gözlükçülük sanatına kendi
fennî çerçevesi dahilinde lâyık olduğu mevkii
vermek için hazırlanmış olan gözlükçülük ka-
nun lâyihası yerinde bulunmuştur. Yalnız bi-
rinci maddede gösterilmiş bulunan yirmi beş
yaş, orta tahsilin on beş yaşlarda bitirilebile-
ceği ve kanunun 3 neü maddesinin bir numaralı
fıkrasında gösterildiği veçhile bir gözlükçü tica-
rethanesinde dört sene çalışmanın kifayeti göz
önünde bulundurularak yirmi yaşına indirilmiş-
tir.

5 nei maddedeki (göz mutahassısı) kaydi bu
ihtisası haiz bulunmayan alelûmum tabiblerin
gözlükçülük ticarethanesi açabilmesine mâni ma-
hiyettedir. Halbuki tabiblik diplomasile gözlük
numarasını tayin hak ve iktidarı da iktisab edil-
miş bulunduğundan her tabibin, icrayı tababet
hakkından sarfınazar etmek şartile, gözlükçülük
yapmasında fennî bir mahzur görülemediğinden
bu kayid hazfedilmiştir.

Gözlükçülük sanatının ifası esnasında bir ta-
kim mahzurların önüne geçebilmek maksadile
8 nei maddeye konulan «gözlükçülerin aynı tica-

rethane dahilinde kendi nam ve hesabına başka
bir ticaretle iştigal etmeleri memnuiyeti» yalnız
gözlükçülük ticaretile iştigali âmir bulunmakta
ise de bu ticaretin bu günkü vaziyetile yalnız ba-
şına bir ticarethaneyi idare edemeyeceği ve yine
aynı maddede gösterildiği üzere gözlükçülük
ruhsatnamesini haiz bulunan eczacıların bu san-
ati de eczaneleri dahilinde yapabilecekleri göz
önüne getirilerek vüsat ve diğer şartları Sıhhat
ve içtimaî muavenet vekâletince tayin edilmek
şartile gözlükçülerin gözlük ticaretine tahsis edi-
len kısım dahilinde başka bir şey satmaları mem-
nuiyetle iktifa edilmesinin daha uygun ve mu-
vafıkı âdil olacağı kanaatine varılmıştır.

Dokuzuncu maddede zikredilen teftiş vazife-
sinin Sıhhat ve içtimaî muavenet müdürlerine de
verilmesi kanun hükümlerine uygun bir şekilde
hareket edilip edilmediği hususlarının mahallen
murakabe ve takibini tesri noktasından faydalı
ve lüzumlu görülmüştür.

On altıncı maddedeki hafif para cezası 50 lira
yerine 25 liradan başlanılmış ve diğer maddeler-
de de bazı kelime ve ifade değişiklikleri yapılmış
ve lâyihanın bu şekilde kabulüne karar verilmiş-
tir.

Havalesi mucibince Adliye encümenine veril-
mek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

S. ve İ. M. E. Reisi	M. M.	Kâtib
Bursa	Giresun	Edirne
<i>Dr. R. Güran</i>	<i>Dr. H. V. Somyürek</i>	<i>Dr. F. Memik</i>
Antalya	Burdur	
<i>Dr. M. Soykam</i>	<i>Dr. A. R. Yeşilyurd</i>	
Gazianteb	Kastanonu	Kayseri
<i>Dr. M. A. Agakuy</i>	<i>M. R. Saltuğ</i>	<i>S. Turgay</i>
Kocaeli	Konya	Manisa
<i>Dr. F. Sorağman</i>	<i>Dr. O. Ş. Uludağ</i>	<i>A. Tümer</i>
Tekirdağ	Zonguldak	
<i>N. Trak</i>	<i>H. Okan</i>	

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye encümeni

Esas No. 1/12

Karar No. 41

3 - V - 1940

Yüksek Reisliğe

Gözlükçülük hakkında Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâleti tarafından hazırlanarak İera Vekilleri Heyetinin 25 - III - 1939 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının Encümenimize de havale ve tevdi buyurulması üzerine ihtiva etmekte olduğu hükümler Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâleti Hıfzıssıhha işleri dairesi reisi hazır olduğu halde tedkik ve müzakere olundu.

Gözlükçülük sanatını icra edenlerden bu günkü mevzuata göre hiç bir ehliyet şartı aranması hususunun tatbikatta bir çok mahzurları tevliid etmekte olduğu ve göz gibi nazik bir uzuv önüne gelişi güzel takılan gözlüklerin bu uzvun fizyolojik vazifesi üzerinde icra ettiği muzır tesirlerden başka bir takım rahatsızlıklara ve göz bozukluklarına sebebiyet verdiği esbabı mucibe mazbatası münderecatile Encümeninde verilen izahattan anlaşılmiş gözlükçülük sanatını yapmak isteyenlerin göz fizyolojisi ve mihraklı camların cinsi fizikî hassaları ve ziyâî vasıflarile gözlük tertibi hususlarında az çok bilgili ve göz doktorlarına iştigal sahalarında yardımcı bir meslek müntesibleri haline getirilmesi hususundaki teklifi yerinde görn Encümenimiz maddelerin ayrı ayrı müzakeresine geçmiştir.

Birinci maddede mihraklı gözlük camı satılabilmek ve gözlükçülük unvanı kullanabilmek için aranılan şartların gözlük ticarethanesi açmak isteyenlere de teşmili vilâyet ve kazalardaki vaziyete göre bu sanatın icrasını filen gayri mümkün kılacak bir netice doğurabileceği aşıkâr olduğundan her hangi bir vatandaşın bir gözlük camı tedariki için ikametgâhından uzak yerlere gitmek külfetine katlanmamasını temin için birinci maddedeki ticarethane açabilmek fıkrası tayyedilmiş ve aynı zamanda 15 nci madde ile tenazuru temine matuf olan bir fıkra ilâve edilmiştir. Esasen Hükümet teklifinin buna taallük eden esbabı mucibe kısmında izah edildiği veçhile

maksad mihraklı gözlük camlarının ehemmiyetli unsurlar tarafından satılmasını ve gerçevelerine takılmasını temin olduğuna ve 8 nci maddenin birinci fıkrasında her gözlükcü ticarethanesinin başında ruhsatnameyi haiz mesul bir gözlükcünün bulunacağı da kabul edildiğine göre gözlükcü ticarethanesi açacaklardan ruhsatname talebi tatbikatta yukarıda arzedilen müşkülleri ihdastan başka bir fayda temin edemez.

İkinci, üçüncü ve beşinci maddelerde yapılan değişiklikler mevcud metne vuzuh vermekten ibaret kalmış dördüncü madde ise kurslara kabul edilmemek için iki yerine üç imtihanda muvaffak olamamak kaydı ilâve edilmiştir. Yedinci maddeye Sıhhat ve içtimâî muavenet encümeni tarafından gerçevenin de ilâvesi suretile yapılan tadil daha ziyade teknik mahiyette görülerek ibka edilmiş, madde metni Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâleti mümessili tarafından verilen izahata göre ve başka bir değişikliğe tâbi tutulmaksızın yeneden kaleme alınmıştır. Başka bir ticarethanenin muayyen bir kısmının gözlükcülere tahsis edilebilmesi gibi hakikî ihtiyaçlara cevab verebilecek mahiyette bir hükmü ihtiva eden 8 nci madde esas itibarile encümenimizce de kabul edilerek metin bunu vuzuhla ifade edebilecek şekilde tertib edilmiştir.

Lâyhada münderic mecburiyet ve memnuîyetlerin müeyyidesini teşkil eden 14, 16, 17 nci maddelerdeki hükümler ceza tertib edilen fiilin vehamet ve teşiri bakımından bir tasnife tâbi tutulmuş ve ruhsatnamenin geri alınmasını müstelzim ahval ayrıca tasrih edilmiştir.

Hükümet tarafından teklif olunan muvakkat madde mevcud vaziyetleri mükteseb hakları nazara almak suretile tasfiyeyi istihdaf eylemiş olduğundan bu maddeye yapılan ilâvelerle tatbikatta tereddüdü mucib olabilecek noktalar bertaraf edilmiştir.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi

buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye E. Reisi	M. M.	Kâtib	Hatay	Kastamonu	Kayseri
Çorum	Zonguldak	Konya	M. Tecirli	Abidin Binkaya	R. Özsoy
Münir Çağıl	Ş. Devrin	G. Gültekin	Manisa	Mardin	Rize
Antalya	Balıkesir	Bingöl	Refik İnce	H. Menemencioğlu	Fuad Sirmen
N. Aksoy	O. Niyazi Burcu	Feridun Fikri	Rize	Sinob	Tokad
Bursa	Erzincan	Gazianteb	Saim A. Dilemre	C. Atay	S. Atanç
Atıf Akgüç	A. Fırat	Ö. A. Aksoy		Trabzon	
				F. A. Barutcu	

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 35

Esas No. 1/12

17 - XII - 1940

Yüksek Reisliğe

Gözlükçülük hakkında Sıhhat ve içtimâî muavenet vekilligince hazırlanıp Başvekâletin 30 - III - 1940 tarih ve 6/1533 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Sıhhat ve içtimâî muavenet ve Adliye encümenleri mazbatalarile birlikte Encümenimize tevdi buyurulmakla Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâleti müsteşarı ve Maliye vekâleti namına Bütçe ve malî kontrol Umum müdürü hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu :

Şimdiye kadar hiç bir kaydü şarta tâbi tutulmayan gözlükçülük sanatının zabt ve rabt altına alarak halkın sıhhatile sıkı alâkası olan bu işin Devletin murakabesi altında salâhiyetli kimseler vasıtasile yapılmasını temin etmek maksadile hazırlandığı mucib sebepler lâyihası ve Encümenlerin mazbataları mündericatından anlaşılan kanun lâyihası esas itibarile kabule şayan görülmüş ve Adliye encümeni metni üzerinde müzakereye geçilmesi karargir olmuştur.

Lâyihanın birinci ve ikinci maddeleri aynen kabul edilmiş, üçüncü maddede tertibe aid bir değişiklik yapılmıştır.

4, 5 ve 6 nci maddeler aynen, 7 nci madde bir kelime değişikliği ile kabul edilmiştir. Sekizinci maddenin ikinci fıkrasının son cümlesi hükmü idareten temin edilir mahiyette görüldüğünden maddeden çıkarılmış ve aynı zamanda gözlükçülük için bir mahzur tevliid etmeyecek saat, fotoğraf levazımı gibi bazı eşyanın satılmasına imkân

verilmesinin halin icablarına uygun olacağı mütealea edilmiştir.

9, 10 ve 11 nci maddeler aynen kabul edilmiştir.

12 nci madde ile vazedilmek istenilen hükümler mevcud mevzuatı kanuniye ile hal ve temin edilmiş olduğundan bu madde lâyihadan çıkarılmıştır.

13 nci madde 12 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

14 nci madde kendi ruhsatnamesini başkasına vermek suretile bir kimsenin gözlükçülük yapmasını temin eden şahsın o kimse ile birlikte cezalandırılması hükmünü ihtiva etmektedir. Bu madde üzerinde yapılan münakaşa sırasında Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâleti müsteşarının verdiği izahata göre Hükümetçe maddenin tanzim ve sevkine âmil olan vaziyet ruhsatnamesinin başkasına verilerek ve onun imiş gibi gösterilerek gözlükçülük yapmasını temine matuf bir hareket olmayıp kendi ruhsatnamesile kendi namına açtığı bir gözlükçü dükkânında ruhsatnamesiz bir kimsenin icrayı sanat etmesi hali mevzuabıh olduğu anlaşılmağla bunun 12 nci maddedeki suç ile mahiyeten bir fark göstermemesine binaen Hükümetin 14 nci maddesi 13 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Adliye encümeni metnine gelince : Bu madde ile teeziye edilmek istenilen suç Türk ceza kanununa göre aledderecat vasflandırılarak ceza teh-

didi ile karşılanmış bulunduğundan bu kanunda ayrıca yer almasına lüzum ve mahal görülmemiştir.

15, 16 ve 17 nei maddeler 14, 15 ve 16 nei maddeler olarak kabul edilmiştir.

Muvakkat birinci madde hükmünden istifade edeceklerin kanunun neşri tarihinden itibaren üç ay zarfında müracaat etmesi lâzım gelmekte ise de Encümenimizce bu müddet az görüldüğünden bunun altı aya çıkarılması muvafık görülmüş ve ancak kanunun neşrinden üç ay sonra muteber olması mukarrer olduğuna göre müracaat müddetinin meriyet tarihinden başlaması halinde altı ay esas temin edileceğinden maddede bu yolda bir değişiklik yapılmıştır.

Kanunun neşri tarihinde on senedenberi gözlükçülük yapanlara ruhsatname verilmesini âmir olan muvakkat ikinci madde bu gibileri birinci madde hükmünden tamamen istisna eder bir tarzda yazılmış olup, halbuki birinci maddenin 4 ncü fıkrasında yazılı gözlükçülük yapmağa mâni vücud veya akıl arızası bulunanların istisna edilmesi aslâ düşünülemediğinden madde bunu ifade edecek şekilde tashih edilmiştir.

18 nei madde 17 nei madde olarak kabul edilmiş ve icra maddesine Maliye vekâleti de ilâve

edilmek suretile 18 nei madde olarak kabul edilmiştir.

Arzedilen bu değişikliklerin ihtiva etmek üzere yeniden tanzim edilen kanun lâyihası Umumi Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Reis	Reis V.	M. M.
Çorum	Kastamonu	Muğla
İ. Eker	T. Coşkan	H. Kitabcı
Kâtib		
İstanbul	Bursa	Bolu
F. Öymen	N. Ayas	Dr. Zihni Ülgen
Bursa	Bursa	Elâziğ
Fazlı Güleç	Dr. Sadi Konuk	M. F. Altay
Giresun	Gümüşane	İsparta
M. Akkaya	D. Sakarya	Mükerrem Karaağaç
İsparta	İsparta	Kayseri
Kemal Turan	R. Ünlü	S. Serim
Kırklareli	Ordu	Konya
B. Denker	H. Yalman	R. Türel
Malatya	Maraş	Mardin
M. Öker	M. Bozdoğan	R. Erten
Muş	Sivas	Yozgad
Ş. Ataman	Remzi Çiner	S. İçöz
Trabzon	Yozgad	
Sırrı Day	A. Sungur	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Gözlükçülük hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Türkiye Cumhuriyeti dahilinde gözlükçülük yaparak numaralı (Mihraklı) gözlük camı satabilmek ve bunun için bir ticarethane açmak ve gözlükçü unvanını kullanabilmek için:

- 1 - Türk olmak,
- 2 - Yirmi beş yaşını ikmal etmek,
- 3 - En aşağı orta tahsili bitirmiş olmak,
- 4 - Sıhhat ve içtimai muavenet vekâleti tarafından gözlükçülük yapabileceğine dair bir ruhsatnameyi haiz bulunmak lâzımdır.

MADDE 2 — Birinci maddenin dördüncü fıkrasında zikredilen ruhsatname, Sıhhat ve içtimai muavenet vekâleti tarafından açılacak gözlükçülük kurslarına muntazaman devam ettikten sonra yapılacak imtihanda muvaffak olanlara verilir. Bu kursların mahalli ve müddeti ve programları ile diğer şartları Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletince tayin ve ilân olunur.

MADDE 3 — Aşağıda zikredilenler bir gözlükçü kursuna devam etmeden ruhsatname alabilirler:

- 1 - Bir gözlükçünün ticarethanesinde en aşağı dört sene çalışarak buna dair musaddak vesika ibraz edenler,
- 2 - Ecnebi memleketlerden alınmış tasdikli gözlükçülük ruhsatnamesini veya diplomasını haiz olanlar.

Şu kadar ki bu vasıflarda olanlar Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletine müracaat ve vesikalarını ibraz ederek imtihana talib olmaları iktiza eder. Vekâletçe gösterilecek bir müessesede yapılan imtihanda muvaffak olanlara gözlükçülük ruhsatnamesi verilir.

MADDE 4 — İkinci ve üçüncü maddelerde bildirilen imtihanlarda muvaffak olamayanlar aradan en az altı ay ve en çok bir sene geçtikten sonra tekrar imtihana talib olabilecekleri gibi bu müddetler zarfında açılacak kurslardan birine de devam edebilirler. İkinci defa imtihanda muvaffak olamayanlar artık tekrar kurslara ve imtihanlara kabul edilemezler.

SİHHAH VE İÇTİMÂİ MUAVENET
ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ*Gözlükçülük hakkında kanun lâyihası*

MADDE 1 — Türkiye Cumhuriyeti dahilinde gözlükçülük yaparak numaralı (mihraklı) gözlük camı satabilmek ve bunun için bir ticarethane açabilmek ve gözlükçü unvanını kullanabilmek için .

- 1 - Türk olmak,
- 2 - Yirmi yaşını ikmal etmek,
- 3 - En aşağı orta tahsilini bitirmiş olmak,
- 4 - Sıhhat ve içtimai muavenet vekâleti tarafından gözlükçülük yapabileceğine dair bir ruhsatnameyi haiz bulunmak lâzımdır.

MADDE 2 — Hükümetin ikinci maddesi aynen

MADDE 3 — Aşağıda zikredilenler bir gözlükçü kursuna devam etmeden ruhsatname alabilirler.

- 1 - Bir gözlükçünün ticarethanesinde en aşağı dört sene çalışarak buna dair musaddak vesika ibraz edenler,

2 - Ecnebi memleketlerden alınmış tasdikli gözlükçülük ruhsatnamesi veya diplomasını haiz olanlar. Şu kadar ki yukarıki fıkralarda zikredilen vasıflarda olanlar Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletine müracaat ve vesikalarını ibraz ederek imtihana talib olmaları iktiza eder. Vekâletçe gösterilecek bir müessesede yapılan imtihanda muvaffak olanlara gözlükçülük ruhsatnamesi verilir.

MADDE 4 — Hükümetin 4 ncü maddesi aynen

ADLIYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Gözlükçülük hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Numaralı (mihraklı) gözlük camı satmak ve gözlükçü unvanını kullanabilmek için aşağıda yazılı şartları haiz olmak lâzımdır :

- 1 - Türk olmak;
- 2 - Yirmi yaşını bitirmiş olmak;
- 3 - En az orta tahsilini ikmal etmiş bulunmak;
- 4 - Gözlükçülüğü yapmağa mâni vücut veya akılda bir arızası bulunmamak;
- 5 - Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâleti tarafından verilen gözlükçülük ruhsatnamesini haiz bulunmak.

MADDE 2 — Birinci maddenin beşinci fıkrasında zikredilen ruhsatname Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâleti tarafından açılacak gözlükçülük kurslarına muntazaman devam edenler arasında yapılacak imtihanında muvaffak olanlara verilir. Bu kursların mahalli, müddeti ve programlarile diğer şartları Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâletince tayin ve ilân olunur.

MADDE 3 —

1 - Bir gözlükçü ticarethanesinde en aşağı dört sene çalışarak buna dair bir vesika ibraz edenler,

2 - Yabancı memleketlerden alınmış tasdikli gözlükçülük ruhsatnamesini veya diplomasını haiz olanlar,

Gözlükçülük kursuna devam etmeden ikinci maddede yazılı imtihana kabul olunabilirler.

MADDE 4 — Gözlükçülük imtihanında muvaffak olamıyanlar imtihanın icrası tarihinden en az altı ay geçmedikçe yeniden imtihana giremezler.

Kurslara kabulde bu tahdid nazara alınmaz.

Üç imtihanında muvaffak olamıyanlar kurs ve imtihanlara girmek hakkını kaybederler.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Gözlükçülük hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Adliye encümeninin birinci maddesi aynen

MADDE 2 — Adliye encümeninin ikinci maddesi aynen

MADDE 3 — Aşağıda yazılı olanlar gözlükçülük kursuna devam etmeden ikinci maddede yazılı imtihana kabul olunabilirler :

A - Bir gözlükçü ticarethanesinde en aşağı dört sene çalıştıklarına dair vesika ibraz edenler,

B - Yabancı memleketlerden alınmış tasdikli gözlükçülük ruhsatnamesini veya diplomasını haiz olanlar.

MADDE 4 — Adliye encümeninin dördüncü maddesi aynen

MADDE 5 — Göz mutahassısı tabibler ticarethane açarak gözlükçülük yapabilirler. Yalnız, gözlükçülük yaptıkları müddet zarfında tababet sanatını icra edemezler.

MADDE 6 — Gözlükçülük ruhsatnamesini haiz olanlar diledikleri yerde sanatlarını yapabilirler. Bu suretle sanatlarını yapmak isteyen gözlükçüler en geç bir hafta zarfında bir beyanname ile vilâyetlerde Sıhhat ve içtimâî muavenet müdürlüklerine ve kazalarda Hükümet tabibliklerine müracaat ederek ad ve soy adı ile hüviyetlerini ve ruhsatnamelerinin tarih ve numarasını ve adreslerini bildirmeğe mecburdurlar.

Ticarethanelerinin nakli halinde veya buldukları mahalli terk ettikleri veya gözlükçülük sanatını yapmaktan vazgeçtikleri takdirde evvelce sanat yapmağa başladıklarını haber verdikleri bu makamlara yirmi dört saat evvel müracaatla bu hususu bildirmelidirler.

MADDE 7 — Gözlükçülük edenler yalnız tabibler tarafından verilen reçetelerde yazılı numaralı (Mirhaklı) gözlük camlarını satmak salâhiyetini haizdirler. Reçetesiz numaralı gözlük camı satmaları veya vermeleri veya tavsiye etmeleri ve her nevi göz ve görme muayeneleri yapmaları ve bu işlere yarayan alet ve cihazları bulundurmaları yasaktır. Yalnız gözlük veya gözlük camlarını muayene ve kontrol veya tamirine mahsus alâtları kullanabilirler.

Müşteri istediği takdirde gözlükçüler reçetelerde yazılı camları çerçevelere takmak ve müşterinin gözüne en uygun şekilde tatbik etmek için icabeden şekilde çalışmağa izinlidirler.

MADDE 8 — Her birinin başında mesul ruhsatnameli bir gözlükçü bulunmak şartile bir şirket veya şahıs tarafından bir veya daha fazla gözlükçü ticarethaneleri açılabilir. Gözlükçülerin aynı ticarethane dahilinde kendi nam ve hesabına başka bir ticaretle iştilal etmeleri yasaktır. Ancak vüsatı ve şartları uygun olan yerlerde başka bir ticaretle uğraşan bir şahsın dükkân veya mağazasında gözlükçünün yalnız kendisine mahsus olmak şartile bir mahal işgal etmesine müsaade edilebilir. Bu gibi ma-

MADDE 5 — Tabibler ticarethane açarak gözlükçülük yapabilirler ,yalnız gözlükçülük yaptıkları müddet zarfında tababet sanatını icra edemezler.

MADDE 6 — Hükümetin altıncı maddesi aynen.

MADDE 7 — Gözlükçülük edenler yalnız tabibler tarafından verilen reçetelerde yazılı numaralı (mihraklı) gözlük çerçeve ve camlarını satmak salâhiyetini haizdirler. Reçetesiz numaralı (mihraklı) gözlük camı satmaları veya vermeleri veya tavsiye etmeleri ve her nevi göz ve görme muayeneleri yapmaları ve bu işlere yarayan alet ve cihazları bulundurmaları yasaktır. Yalnız gözlük veya gözlük camlarını muayene ve kontrol veya tamirine mahsus aletleri kullanabilirler ve reçetelerde yazılı camları çerçevelere takmak ve müşterinin gözüne en uygun şekilde tatbik etmek için icabeden şekilde çalışabilirler.

MADDE 8 — Her birinin başında mesul ruhsatnameli bir gözlükçü bulunmak şartile bir şirket veya şahıs tarafından bir veya daha fazla gözlük ticarethaneleri açılabilir. Gözlükçüler vüsat ve şartları uygun olan yerlerde başka bir ticaretle meşgul olan bir şahsın dükkân veya mağazasında dahi yalnız kendilerine mahsus bir kısım işgal edebilirler. Şu kadar ki gözlükçülerin bu işe tahsis edilen kısım dahilinde başka bir şey satmaları memnudur. Bu gibi mahallerin vüsat ve diğer şartları Sıhhat ve içtimâî

Ad. E.

B. E.

MADDE 5 — Tabibler ticarethane açarak gözlükçülük yapabilirler. Ancak gözlükçülük yaptıkları müddetçe tabiblik edemezler.

MADDE 5 — Adliye encümeninin beşinci maddesi aynen

MADDE 6 — Hükümetin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6 — Hükümetin altına imaddesi aynen

MADDE 7 — Gözlükçülük edenler yalnız tabibler tarafından verilen reçetelerde yazılı numaralı (mihraklı) gözlük camlarını ve çerçeveleri satmak salâhiyetini haizdirler.

MADDE 7 — Gözlükçülük edenler yalnız tabibler tarafından verilen reçetelerde yazılı numaralı (mihraklı) gözlük camlarını ve çerçevelerini satmak salâhiyetini haizdirler.

Bu gibilerin reçetesiz numaralı (mihraklı) gözlük camı satmaları veya vermeleri veya tavsiye etmeleri ve her nevi göz ve görme muayeneleri yapmaları veya bu işlere yarayan alât ve cihazları bulundurmaları memnudur.

Bu gibilerin reçetesiz numaralı (mihraklı) gözlük camı satmaları veya vermeleri veya tavsiye etmeleri ve her nevi göz ve görme muayeneleri yapmaları veya bu işlere yarayan alât ve cihazları bulundurmaları memnudur.

Gözlükçüler, gözlük veya gözlük camlarının muayene ve kontrolüne veya tamirine mahsus ve reçetelerde yazılı camları çerçevelere takmak ve müşterinin gözüne en uygun şekilde tatbik etmek için lüzumlu olan âletleri kullanabilirler.

Gözlükçüler, gözlük veya gözlük camlarının muayene ve kontrolüne veya tamirine mahsus ve reçetelerde yazılı camları çerçevelere takmak ve müşterinin gözüne en uygun şekilde tatbik etmek için lüzumlu olan aletleri kullanırlar.

MADDE 8 — Her gözlükçü ticarethanesinin başında ruhsatnameli mesul bir gözlükçünün bulunması şarttır.

MADDE 8 — Her gözlükçü ticarethanesinin başında ruhsatnameli mesul bir gözlükçünün bulunması şarttır.

Gözlükçüler vüsat ve şartları uygun olan yerlerde başka bir ticarethane veya mağazada dahi yalnız kendilerine mahsus bir kısım işgal edebilirler. Bu kısımların haiz olması iktiza eden şartlar Sıhhat ve içtimai muavenet ve vekâletince tesbit ve ilân olunur. Ancak, gözlükçülüğe tahsis edilen bu kısım dahilinde gözlükçülüğe aid eşyadan başka bir şey satılamaz.

Gözlükçüler vüsat ve şartları uygun olan yerlerde başka bir ticarethane veya mağazada dahi yalnız kendilerine mahsus bir kısım işgal edebilirler. Bu kısımların haiz olması iktiza eden şartlar Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletince tesbit ve ilân olunur.

Eczanelerde gözlükçü ruhsatnamesini haiz eczane sahib veya mesul müdürü veya kalfa-

hallerin vüsat ve diğer şartları Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletince tayin ve ilân edilir.

Eczanelerde gözlükçü ruhsatnamesini haiz eczane sahib veya mesul müdürü veya kalfalardan birinin nezaret ve mesuliyeti altında olmak şartile gözlük camları satılabilir.

MADDE 9 — Gözlük ticarethaneleri Sıhhat ve içtimai muavenet müfettişlerinin teftişine tâbidirler. Bu teftişlerde gözlükçü her türlü kolaylıkları göstermeğe ve müfettişin talep ettiği malûmatı vermeğe mecburdurlar.

MADDE 10 — Gözlükçüler ticarethanelerinde mahallin en büyük sıhhat makamınca yaparak adedi tasdikli bir defter tutmağa ve bu deftere sıra numarasile ve tarih sırasile reçeteleri ve sahiblerinin isimlerini kayde mecburdur.

MADDE 11 — Gözlükçülük ruhsatnamesini haiz olarak ticarethane açmış olanlar yalnız gözlükçü veya fenni gözlükçü unvanını kullanabilirler. Başka bir unvan kullanmaları veya hakikate uymayan reklâmlar yapmaları yasaktır.

MADDE 12 — Fenni gözlükçülük kurslarında tedris vazifesi verilecek muvazzaf ve gayrimuvazzaf mutahassıslarla yardımcılara ve imtihan için davet edilecek gayrimuvazzaf mutahassıslara Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletince tayin ve takdir olunacak bir ücret ile mümeyyizlik için âhar mahalden celb edilecek muvazzaf mutahassıslara harcırah kararnamesine tevfikân harcırah, yevmiye ve gayrimuvazzaf mutahassıslara muayyen tarifeli vesaitle vaki seyahatlerinde birinci mevki vapur ve tiren ücreti; gayri muayyen tarifeli vesaitle vukubulan seyahatlarında kilometresi otuz kuruşu tecavüz etmemek şartile masarifi nakliyei vakıa ile seyahat ve ikamette geçirdikleri günler için tazminat mukabili yine vekâletçe tayin ve takdir edilecek yevmiye verilir.

Bu ücret ve yevmiyeler ve harcırah Sıhhat ve içtimai muavenet vekâleti bütçelerine konulacak tahsisattan tesviye olunur.

MADDE 13 — Ruhsatnamesi olmadığı halde gözlükçülük unvanını ilân eden ve gözlükçülük yapan şahıs bir haftadan bir aya kadar ha-

muavenet vekâletince tayin ve ilân edilir.

Eczanelerde gözlükçü ruhsatnamesini haiz eczane sahib veya mesul müdürü veya kalfalardan birinin nezaret ve mesuliyeti altında olmak şartile gözlükçülük yapılabilir.

MADDE 9 — Gözlük ticarethaneleri Sıhhat ve içtimai muavenet müdür veya müfettişlerinin teftişine tâbidirler. Bu teftişlerde gözlükçüler her türlü kolaylıkları göstermeğe ve talep edilen malûmatı vermeğe mecburdurlar.

MADDE 10 — Hükümetin 10 ncu maddesi aynen.

MADDE 11 — Hükümetin 11 nci maddesi aynen.

MADDE 12 — Fenni gözlükçülük kurslarında tedris vazifesi verilecek muvazzaf ve gayrimuvazzaf mutahassıslarla yardımcılara ve imtihan için davet edilecek gayrimuvazzaf mutahassıslara Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletince tayin ve takdir olunacak bir ücret ile mümeyyizlik için başka mahalden celb edilecek muvazzaf mutahassıslara harcırah kararnamesine tevfikân harcırah, yevmiye, ve gayrimuvazzaf mutahassıslara muayyen tarifeli vesaitle vaki seyahatlerinde birinci mevki vapur ve tren ücreti; gayri muayyen tarifeli vesaitle vukubulan seyahatlerinde kilometresi 30 kuruşu tecavüz etmemek şartile vukubulan nakliye masrafı ile seyahat ve ikamette geçirdikleri günler için tazminat mukabili yine vekâletçe tayin ve takdir edilecek yevmiye verilir.

Bu ücret ve yevmiyeler ve harcırah Sıhhat ve içtimai muavenet vekâleti bütçelerine konulacak tahsisattan tesviye olunur.

MADDE 13 — Ruhsatnamesi olmadığı halde gözlükçülük unvanını ilân eden ve gözlükçülük yapan şahıs yedi günden bir aya kadar hafif

Ad. E.

Eczanelerde gözlükçü ruhsatnamesini haiz eczane sahib veya mesul müdürü veya kalfalardan birinin nezaret ve mesuliyeti altında gözlükçülük yapılabilir.

MADDE 9 — Sıhhat ve içtimai muavenet encümeninin 9 ncu maddesi aynen.

MADDE 10 — Sıhhat ve içtimai muavenet encümeninin 10 ncu maddesi aynen.

MADDE 11 — Sıhhat ve içtimai muavenet encümeninin 11 nci maddesi aynen.

MADDE 12 — Sıhhat ve içtimai muavenet encümeninin 12 nci maddesi aynen.

MADDE 13 — Ruhsatnamesi olmadığı halde gözlükçülük yapan veya gözlükçü olduğunu ilân eden kimse 25 liradan 250 liraya kadar

B. E.

lardan birinin nezaret ve mesuliyeti altında gözlükçülük yapılabilir.

MADDE 9 — Sıhhat ve içtimai muavenet encümeninin 9 ncu maddesi aynen.

MADDE 10 — Sıhhat ve içtimai muavenet encümeninin 10 ncu maddesi aynen.

MADDE 11 — Sıhhat ve içtimai muavenet encümeninin 11 nci maddesi aynen.

MADDE 12 — Adliye encümeninin 13 ncü maddesi aynen.

MADDE 13 — Hükümetin 14 ncü maddesi aynen.

Hü.

S. İ. M. E.

fif hapis ve 25 liradan 100 liraya kadar hafif para cezasına mahkûm edilir ve gözlükçülük için kullandığı mallar müsadere olunur.

MADDE 14 — Ruhsatnameli bir gözlükçi kendi ismini veya unvanını başkasına vermek suretile 13 ncü maddede zikri geçen suça iştirak ederse aynı cezalara çarpılır ve tekerrürü halinde ruhsatnamesi geri alınır.

MADDE 15 — Sıhhi halinin daimi surette gözlükçülük yapmağa mâni olduğu sıhhi bir heyet raporu ile sabit olanların ruhsatnameleri Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâletince geri alınır.

MADDE 16 — Yedinci maddede zikredilen memnuiyet hilâfına hareket eden gözlükçüler 50 liradan 100 liraya kadar hafif para cezasıyla cezalandırılır ve tekerrürü halinde ruhsatnameleri geri alınır. Hareketleri ruhsatsız tababet sanatını icra suçuna temas edenler hakkında bu husustaki hükümler tatbik olunur.

Sekizinci maddede yazılı memnuiyet hilâfına hareket ettiği müfettişlerin tahkikatı ile sabit olan gözlükçülere en kısa bir zamanda diğer ticaretlerinden vaz geçmeleri yazı ile ihtar olunur. Bu müddet zarfında kanun hükümlerine itaat etmeyen gözlükçünün ruhsatnamesi geri alınır ve gözlükçülük yapmasına müsaade edilmez.

MADDE 17 — Altıncı, dokuzuncu, onuncu ve on birinci maddeler hükümlerine riayet etmeyenlerden 25 liradan 50 liraya kadar hafif para cezası alınır. Sekizinci maddede yazılı vasıf ve şartlara uygun olmayarak ticaret yapan gözlükçülere en kısa zamanda yerlerini değiştirmeleri yazı ile tebliğ olunur. Bu tebliğata riayet etmeyenlerden 100 lira hafif para cezası alınır.

hapis ve 25 liradan 100 liraya kadar hafif para cezasına mahkûm edilir ve gözlükçülük için kullandığı mallar müsadere olunur.

MADDE 14 — Hükûmetin 14 ncü maddesi aynen.

MADDE 15 — Hükûmetin 15 ncü maddesi aynen.

MADDE 16 — 7 nci maddede zikredilen memnuiyet hilâfına hareket eden gözlükçüler 25 liradan 100 liraya kadar hafif para cezasıyla cezalandırılır ve tekerrürü halinde ruhsatnameleri geri alınır. Hareketleri ruhsatsız tababet sanatını icra suçuna temas edenler hakkında bu husustaki hükümler tatbik olunur.

8 ncü maddede yazılı memnuiyet hilâfına hareket ettiği veya aynı maddede yazılı vasıf ve şartlara uygun olmayan yerlerde ticaret yaptığı teftiş neticesinde sabit olan gözlükçülere verilen mühlet zarfında kanun hükümlerine riayet etmeleri lüzümü yazı ile tebliğ olunur. Bu müddet zarfında kanun hükümlerine itaat etmeyen gözlükçüden birinci defasında 25 liradan 100 liraya kadar para cezası, tekerrüründe ruhsatnamesi geri alınır ve gözlükçülük yapmasına müsaade edilmez.

MADDE 17 — Altıncı, dokuzuncu, onuncu ve on birinci maddeler hükümlerine riayet etmeyenlerden 25 liradan 50 liraya kadar hafif para cezası alınır.

Ad. E.

ağır para cezasına mahkûm edilir ve dükkânı kapatılır.

MADDE 14 — Kendi ruhsatnamesini başkasına vermek suretile, ruhsatnamesi olmayan kimsenin, gözlükçülük yapmasını temin eden şahıs, fiil daha ağır bir cürüm teşkil etmediği takdirde; ruhsatnamesiz gözlükçülük yapan kimse ile beraber yedi günden bir aya kadar hapis ve 100 liradan 300 liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler ve ruhsatname geri almır.

MADDE 15 — Sıhhi halinin daimî surette gözlükçülük yapmağa mâni olduğunu tam teşekküllü sıhhi bir heyet raporile sabit olanların ruhsatnameleri Sıhhat ve içtimai muavenet vekâletince geri almır.

MADDE 16 — Yedinci maddede zikredilen memnuiyet hilâfına hareket eden gözlükçüler yirmi beş liradan yüz liraya kadar hafif para cezası ile cezalandırılır ve tekerrürü halinde ruhsatnameleri geri almır. Hareketleri ruhsatsız tababet sanatını icra suçuna temas edenler hakkında bu husustaki hükümler tatbik olunur.

Sekizinci maddede yazılı memnuiyet hilâfına hareket veya aynı maddede yazılı vasıf ve şartlara uygun olmayan yerlerde ticaret eden gözlükçülere, kanun hükümlerine uymaları için bir mühlet verilir. Bu mühlet geçtikten sonra vaziyetlerini kanun hükümlerine uydurmayan gözlükçülerden birinci defasında yirmi beş liradan yüz liraya kadar ve tekerrüründe elli liradan iki yüz liraya kadar hafif para cezası alınmakla beraber ruhsatnamesi de geri almır.

MADDE 17 — Altıncı, dokuzuncu, onuncu, ve on birinci maddeler hükümlerine riayet etmeyenlerden on liradan elli liraya kadar hafif para cezası almır.

B. E.

MADDE 14 — Adliye encümeninin 15 nci maddesi aynen.

MADDE 15 — Adliye encümeninin 16 nci maddesi aynen.

MADDE 16 — Adliye encümeninin 17 nci maddesi aynen.

Hü.

MUVAKKAT MADDE 1 — Bu kanunun neşri tarihinden en az iki seneden beri ticarethane açmış olarak veyahud eczanesinde gözlükçülük yaptıkları mahallin en büyük mülkiye âmirleri tarafından verilmiş bir vesika ile isbat edenler kanunun neşri tarihinden itibaren üç ay zarfında müracaat ettikleri takdirde yalnız imtihana tâbi tutulurlar ve imtihanda muvaffak olanlara bir gözlükçülük ruhsatnamesi verilir.

Ancak, 10 seneden beri muvaffakiyetle gözlükçülük yaptıkları sabit olanlar böyle bir imtihana tâbi tutulmadan ruhsatname almaya hak kazanırlar. Bu maddede yazılı gözlükçülerin ilk tahsillerini bitirmiş olmaları şartile kendilerinden orta mekteb şahadetnamesi aranılmaz.

MADDE 18 — Bu kanun 1940 senesi ilk gününden itibaren meridir.

MADDE 19 — Bu kanun hükümlerinin icrasına Sıhhat ve içtimaî muavenet, Adliye ve Dahiliye vekilleri memurdur.

25 - III - 1939

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Dr. R. Saydam	T. F. Silay	N. Tınaz
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
Fayık Öztürk	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	A. Çetinkaya	H. Çakır
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Rana Tarhan	Muhlis Erkmen

S. İ. M. E.

MUVAKKAT MADDE 1 — Bu kanunun neşri tarihinde en az iki senedenberi ticarethane açmış olarak veyahud eczanesinde gözlükçülük yaptıklarını mahallin en büyük mülkiye âmirleri tarafından verilmiş bir vesika ile isbat edenler kanunun neşri tarihinden itibaren üç ay zarfında müracaat ettikleri takdirde yalnız imtihana tâbi tutulurlar ve imtihanda muvaffak olanlara bir gözlükçülük ruhsatnamesi verilir.

Ancak on senedenberi muvaffakiyetle gözlükçülük yaptıkları sabit olanlar böyle bir imtihana tâbi tutulmadan ruhsatname almağa hak kazanırlar. Bu maddede yazılı gözlükçülerin ilk tahsillerini bitirmiş olmaları şartile kendilerinden orta mekteb şahadetnamesi aranılmaz.

MADDE 18 — Hükümetin 18 nci maddesi aynen.

MADDE 19 — Hükümetin 19 ncu maddesi aynen.

Ad. E.

MUVAKKAT MADDE 1 — Bu kanun neşri tarihinde en az iki senedenberi bir ticarethane veya eczanede gözlükçülük yaptıklarını mahallin en büyük mülkiye âmiri tarafından verilmiş bir vesika ile isbat edenler kanunun neşri tarihinden itibaren üç ay zarfında müracaat ettikleri takdirde yalnız imtihana tâbi tutulurlar. Bunlar imtihan neticesine kadar sanatlarını icraya devam edebilirler. İmtihanda muvaffak olanlara bir gözlükçülük ruhsatnamesi verilir.

MUVAKKAT MADDE 2 — Bu kanunun neşri tarihinde on senedenberi bir ticarethane açmış olarak veya eczanesinde gözlükçülük yaptıkları mahallin en büyük mülkiye âmiri tarafından verilmiş bir vesika ile sabit olanlar bu kanunun birinci maddesinde yazılı şartları haiz olmasalar dahi sanatlarını icraya devam ederler.

Birinci fıkrada yazılı şartları haiz olanlara kanunun meriyeti tarihinden üç ay zarfında müracaat ettikleri takdirde Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâleti tarafından bir ruhsatname verilir.

MADDE 18 — Bu kanun neşri tarihinden üç ay sonra meridir.

MADDE 19 — Bu kanun hükümlerinin icrasına Sıhhat ve içtimâî muavenet, Adliye ve Dahiliye vekilleri memurdur.

B. E.

MUVAKKAT MADDE 1 — Bu kanunun neşri tarihinde en az iki senedenberi bir ticarethane veya eczanede gözlükçülük yaptıklarını mahallin en büyük mülkiye âmiri tarafından verilmiş bir vesika ile isbat edenler bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren üç ay zarfında müracaat ettikleri takdirde yalnız imtihana tâbi tutulurlar. Bunlar imtihan neticesine kadar sanatlarını icraya devam edebilirler. İmtihanda muvaffak olanlara bir gözlükçülük ruhsatnamesi verilir.

MUVAKKAT MADDE 2 — Bu kanunun neşri tarihinde en az on senedenberi bir ticarethane açmış olarak veya eczanesinde gözlükçülük yaptıkları, mahallin en büyük mülkiye âmiri tarafından verilmiş bir vesika ile sabit olanlar, bu kanunun birinci maddesinin 1, 2 ve 3 ncü fıkralarında yazılı şartları haiz olmasalar bile, sanatlarını icraya devam ederler.

Birinci fıkrada yazılı şartları haiz olanlara kanunun meriyeti tarihinden üç ay zarfında müracaat ettikleri takdirde Sıhhat ve içtimâî muavenet vekâleti tarafından bir ruhsatname verilir.

MADDE 17 — Adliye encümeninin 18 nci maddesi aynen.

MADDE 18 — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Dahiliye, Maliye ve Sıhhat ve içtimâî muavenet vekilleri memurdur.